

Han gikk ut på kjøkkenet og spiste. Så gikk han inn igjen i stuen. Her satt han altså og var hjemme – hjemme igjen. Underlig var det. Men han hadde ikke tenkt seg det sånn.

Stuen var nok den samme på en måte – den gamle sofaen og bordet og de gamle stolene var der. Ellers var det nye og fremmede ting: Et nytt, fint speil mellom vinduene og en stor eketres buffé med glassruter og sølvplett. Det var ikke hans. Men det var fint. Men det var ikke hans.

Men altså, konen – hva var det med henne? – At hun var blitt eldre, ja, det var hun jo. Men hun var ikke så gammel. La se, 1914, da var hun fire og tyve, jo, hun var førti år. Men hun var da rikelig pen enda. Litt tykk – herregud.

Det gikk en skygge av angst gjennom ham – akkurat såpass at han måtte si til seg selv at han *var* kommet hjem igjen. Men han hadde tenkt at det skulle ha vært annenledes.

At han var uventet, javel. Og det var jo svært lenge siden sist. Han hadde nok forandret seg svært, så det var ikke så lett å kjenne ham igjen. Og så det at hun hadde trodd han var død. – Men da skulle hun ha kjent ham igjen etter et øyeblikks overraskelse, og så skulle de ha omfavnet hverandre, og det skulle ha vært en høytidelig stund da far kom hjem fra krigen!

Og nettopp fordi hun trodde han var død, skulle hun jo ha blitt dobbelt glad over at han levde. Og det skulle ha vært høytidelig og festlig å sitte ved sitt eget bord med kone og barn. Riktig en feststund skulle det ha vært.

Og så hadde hun hatt det så travelt at han ikke engang hadde fått tid til å spørre etter Etti! Hun måtte jo være stor pike nå, herregud, hun måtte være – hun måtte være atten år snart!

Det var da vel ikke henne han hadde møtt i trappen? – Den unge damen som var kommet nedover mot ham med lyse silkestrømper og skinnkåpe? Og som han kjente duften av da han presset seg opp mot veggen mens hun gikk forbi? – Umulig.

Kanskje han kunne finne et fotografi av henne? Det hang noen fotografier over sofaen. – Jo, den unge piken i konfirmasjonskjolen måtte være Etti. Hun var pen. Rart at den voksne damen var hans datter.

Og der var han selv, midt på veggen, i uniform. Det bildet han hadde tatt på mobiliseringsdagen. Og med sørgeflor om rammen og evighetsblomster og jernkorset! – Elsket og savnet!

Han satte seg til å vente. Det hadde han lært. Vente hadde han lært!

Det ble lenge. Han hadde vært ute i kjøkkenet igjen og smurt seg et par brødsriver til. Litt tobakk hadde han ennå igjen.

Klokken seks kom Lise og begynte å stille til middag. Klokken syv kom Etti.

Hun gav et rop av forbauselse da hun så ham. Moren kom inn.

– Det er far, sa hun.

Datteren så på dem uten å forstå.

– Det er din far som er kommet tilbake fra krigen!

– Hva for en krig?

– Krigen, barn! Verdenskrigen!

– Å – men –

– Han har vært i fangenskap i Sibir.

– Men du har jo alltid sagt at –

– Ja, det trodde vi jo!

– Etti! sa han og strakte armene frem mot henne.

– God dag! sa hun. Hun ble stående og se på ham. At

hun hadde en far, og at han var kommet hjem – hun hørte moren si det, og *hun* måtte vel vite det. Begripe det, var en annen sak. – Skulle han nå for eksempel bo hos dem? – Den mannen?

Moren gikk ut igjen i kjøkkenet. Så var de to alene i stuen. Det ble pinlig.

– Et øyeblikk! sa Etti og forsvant. Hun kom inn igjen med duk og tallerkener og dekket bordet.

De spiste i taushet. Etter middag gikk Etti ut; hun skulle treffe noen. De to ble sittende.

– Så du er altså kommet hjem igjen da, sa hun.

Det var sant nok. Han hadde ikke noe å si til det.

– Hva har du tenkt å ta deg til nå da?

– Jeg fikk vel – begynne på verkstedet igjen?

– Det er ikke så mye å gjøre, sa hun. Det er ikke arbeid for mer enn to. Og Nolte har jo andel i forretningen; han er kompanjong.

Han sa ikke noe til dette heller. Han sa ikke at det var hans verksted. For det var lenge siden. Og det var vel ikke